

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра інформаційних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“ 01 ” вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА МОНТАЖУ

для студентів

освітнього рівня першого (бакалаврського)

спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітньої програми 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм»

Київ – 2023

Розробники:

Лісневська Аліна Леонідівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та нових медіа Факультету журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Малюк Євген Олександрович, старший викладач кафедри інформаційних комунікацій факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

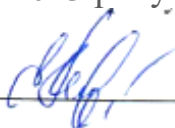
Викладач:

Малюк Євген Олександрович, старший викладач кафедри інформаційних комунікацій факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри інформаційних комунікацій

Протокол від 29 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____

Олена ПОЛІТОВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Ведучий телевізійних програм»

29 серпня 2023 року

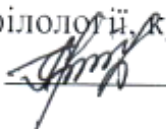
Гарант освітньо-професійної програми _____

Євген МАЛЮК

Робочу програму перевірено « ____ » _____ 2023 р.

Заступник декана Факультету української філології, культури і мистецтва з науково-методичної та навчальної роботи _____

Світлана ГОРОБЕЦЬ

01.09. 2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

ЗМІСТ

1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Результати навчання за дисципліною.....	5
4. Структура навчальної дисципліни.....	6
5. Програма навчальної дисципліни	
<i>Змістовий модуль I</i>	7
<i>Змістовий модуль II</i>	8
<i>Змістовий модуль III</i>	8
<i>Змістовий модуль IV</i>	9
6. Контроль навчальних досягнень	
<i>6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів</i>	10
<i>6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання</i>	10
<i>6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання</i>	11
<i>6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання</i>	11
<i>6.5. Шкала відповідності оцінок</i>	12
7. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і практика монтажу».....	13
8. Рекомендована література	
<i>Базова</i>	15
<i>Додаткова</i>	15

1. Опис навчальної дисципліни (1 семестр)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання (денна)
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 90
Курс	2-3
Семестр	4-5
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	56
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	26
Форма семестрового контролю	Екзамен в 5 семестрі

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу надати студентам знання з відеозйомки за принципами композиції та з урахуванням специфіки динамічного відео монтажної природи (дискретне); сформуванню уявлення про поняття «монтаж» як художній метод мислення та творення екранного продукту, познайомити їх з принципами, виразними та технічними можливостями відеомонтажу, сформуванню умінь застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завдання курсу:

- розкрити поняття «монтаж як метод творення екранної дії»;
- ознайомити з особливостями монтажу зображення та звукозорового монтажу;

- дати уявлення про виразні можливості монтажу в роботі автора (журналіста), його структурні компоненти та атрибутивні характеристики (мова екрану, екранний текст);

- ознайомити з принципами зйомки монтажних кадрів та їх з'єднання, видами монтаж та переходів;

- ознайомити з технічними можливостями програми відеомонтажу;

- сприяти формуванню навичок практичної роботи монтажу відео продукту.

Дисципліна спрямована на формування таких **фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм»:

ЗК-01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК-03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК-08. Здатність працювати у команді.

ЗК-09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-13. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ФК-01. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК-06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК-10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва.

3.Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною спрямовані на формування таких загальних і фахових компетентностей відповідно до 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм», рівня вищої освіти першого (бакалаврського):

РН-03. Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.

РН-04. Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.

РН-08. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

РН-11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

РН-18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень.

РНУ-26. Використання результатів сучасних психологічних досліджень типових вікових, гендерних, етнонаціональних характеристик цільової аудиторії, застосування отриманих знань під час творення авторського аудіовізуального продукту.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторна	Модульні	
Змістовий модуль 1. Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб							
Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану	10	2			4		2
Монтаж зображення. Принципи монтажу	4				4		

Монтаж зображення. Види монтажу	8				4		4
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	24	2			12	2	8
Змістовий модуль 2. Теорія монтажу. Монтаж звуку. Внутрішньокадровий монтаж							
Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку	6	2			4		
Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми	8				4		4
Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери	6				4		2
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	22	2			12	2	6
Змістовий модуль 3. Принципи роботи з програмним забезпеченням для монтажу							
Програми для монтажу та допоміжне програмне забезпечення	12	2			4		6
Інтерфейс та базовий функціонал програмного забезпечення для відеомонтажу	4				4		
Базові принципи корекції кольору	4	2			2		
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	22	4			10		6
Змістовий модуль 4. Монтаж різноманітних форматів медіаконтенту							
Специфіка монтажу програм телевізійного формату	6	2			4		
Виконання монтажу журналістського проєкту	10				4		6
Виконання монтажу ігрового кіно	4				4		
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	22				12		6
<i>Усього</i>	90	10			46	8	26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб

Лекція. Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану (2 год.).

Мета та завдання курсу. Монтаж в екранному мистецтві, літературі та в повсякденному житті. Ознайомлення з базовою термінологією курсу – внутрішньокадровий монтаж, ракурс, план, кадр, розкадровка тощо.

Поява монтажу в кіно. Роль монтажера у виробничому процесі створення відеопродукту. Процес підготовки матеріалу для монтажу. Створення заміток для монтажу та індексації кадрового матеріалу. Психологічні аспекти

сприйняття навколишнього світу та монтаж. Кадр як елемент компоновки екранної дії. Принципи з'єднання кадрів. Основні різновиди монтажу.

Лабораторне заняття 1. Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану (4 год.).

Лабораторне заняття 2. Монтаж зображення. Принципи монтажу (4 год.).

Лабораторне заняття 3. Монтаж зображення. Види монтажу (4 год.).

Змістовий модуль 2.

Теорія монтажу. Монтаж звуку. Внутрішньокадровий монтаж

Лекція. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку (2 год.).

Звуки навколишнього середовища в кіно та реальному житті. Звук як знак. Використання звукових знаків у кіно. Специфіка сприйняття людиною різних звуків. Використання звуків на екрані, їхня класифікація. Музичний супровід у відео. Музика в кадрі та закадрова музика. Різновиди шуму.

Особливості запису звуку в умовах студії та польових умовах. Функції звукорежисера. Правила аудіомонтажу. Звукозоровий монтаж. Головні та другорядні звуки. Тиша як звук.

Лабораторне заняття 4. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку (4 год.).

Лабораторне заняття 5. Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми (4 год.).

Лабораторне заняття 6. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери (4 год.).

Змістовий модуль 3.

Принципи роботи з програмним забезпеченням для монтажу

Лекція. Програми для монтажу та допоміжне програмне забезпечення (2 год.).

Популярні програми для монтажу. Комерційний та безкоштовний софт – переваги та недоліки. Системні вимоги до комп'ютера, на якому відбувається монтаж. Adobe Premier, Edius, Videopad – про досвід використання різного за складністю платного програмного забезпечення для монтажу. OpenShot Video Editor, Shotcut – програми для монтажу з відкритим програмним кодом. Переваги та недоліки використання безкоштовних програм з відкритим кодом. OBS Studio – програма для фіксації зображення з камери та/або комп'ютера. Специфіка популярних аудіоредакторів. Робоче місце для створення відео. Базові вимоги до аудіо та відео для забезпечення достатньої якості контенту.

Лабораторне заняття. Підготовка до монтажу, зйомка футажів (4 год.).

Лабораторне заняття. Базовий функціонал програмного забезпечення для відеомонтажу (4 год.).

Лекція. Базові принципи корекції кольору (2 год.).

Важливість корекції кольору у монтажі відео. Основні поняття кольорового простору – яскравість, контрастність, насиченість кольору. Кольорові моделі – RGB, HSV. Температура кольору, баланс білого. Корекція тону освітлення сцени. Консистентність освітлення. Програмне забезпечення для корекції кольору. Базові можливості корекції кольору в Shotcut. Корекція кольору в Edius.

Лабораторне заняття. Базові принципи корекції кольору (2 год.).

Змістовий модуль 4.

Монтаж різноманітних форматів медіаконтенту

Лекція. Специфіка монтажу програм телевізійного формату (2 год.).

Особливості телевізійних жанрів – специфіка роботи наживо та роботи з вже відзнятим матеріалом. Формати журналістських відеоматеріалів – репортаж, новини, нарис, іронічний коментар, документалістика, документальне «мило». Ритм монтажу в ігровому та неігровому кіно. Використання додаткової графіки та анімації. Специфіка озвучування відеосюжетів.

Лабораторне заняття. Специфіка монтажу програм телевізійного формату (4 год.).

Лабораторне заняття. Виконання монтажу журналістського проєкту (4 год.).

Лабораторне заняття. Виконання монтажу ігрового кіно (4 год.).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Відвідування лабораторних занять	1	6	6	6	6	5	5	6	6
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	6	60	6	60	5	50	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ									
<i>Разом</i>			102		102		92		102
Максимальна кількість балів		398							
Розрахунок коефіцієнта		Розрахунок: $398:100 = 4$ Студент набрав: 325 балів Оцінка: $325:4 = 81$ бал (С)							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1 (8 год.).

1. Прочитати зазначену в списку літератури книгу Д.Моя (7 розділ) або Р.Ширмана (7-9 розділи) про специфіку монтажу в телевізійній журналістиці та виписати основні принципи монтажу. – 5 балів.

2. Користуючись принципами, які були сформульовані в першому завданні, створити власний монтаж, використовуючи власні відео, фотографії або футажі у вільному доступі. – 5 балів.

Змістовий модуль 2 (6 год.).

1. Знайдіть запис ігрового процесу сучасної відеогри, що використовує тривимірну графіку та має «катсцени». Проаналізуйте роботу віртуальної камери в відеоіграх. Чи ідентичний внутрішньоігровий монтаж телевізійному? Зробіть порівняльну таблицю з ілюстраціями тих чи інших ситуацій. – 5 балів.

2. На сайті <https://sonniss.com/> знаходяться безкоштовні версії бібліотек для професійної роботи з аудіо. Оберіть жанр телевізійного продукту та спробуйте зібрати свій набір шумів та звуків з різних наборів, який буде йому відповідати. – 5 балів.

Змістовий модуль 3 (6 год.).

1. Підготувати порівняльну таблицю з перевагами та недоліками програмного забезпечення для монтажу, в якій міститиметься порівняння 5 програм на вибір та висновками з особистим вибором студента. – 5 балів.

2. Знайти приклади 5 фільмів з нетиповим рішенням з точки зору корекції кольору. Стисло проаналізувати, за якою причиною автори вдалися до подібного кроку. – 5 балів.

Змістовий модуль 4 (6 год.).

1. Знайти на Youtube або подібному сервісі відео з телешоу 90-их років минулого століття на вибір. Проаналізувати використані прийоми монтажу, визначити, як саме змінився стиль монтажу порівняно з сучасними телешоу, проілюструвати прикладами у вигляді скріншотів. – 5 балів.

2. Перемонтувати будь-яке зі своїх старих відео довжиною не більше двох хвилин у формат німого кіно та додати текстовий опис, в якому буде зазначено, від чого довелося відмовитися при зміні формату з точки зору монтажу, а що довелося додати, щоб був зрозумілий початковий сенс відео. – 5 балів.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється самостійно кожним студентом в електронному вигляді та додається до електронного курсу.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній

викладачем у робочій програмі. Загальна кількість модулів – 4, кожний модуль складається з певної кількості тестових питань, кількість яких залежить від підготовлених тестових запитань; виконання кожної роботи є обов'язковим.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є презентація проєктної роботи у другому семестрі вивчення дисципліни. Захист проєкту даватиме максимум 40 балів, які розподілені за наступними критеріями.

10 балів – оригінальність ідеї.

10 балів – розкриття ідеї вивченими в курсі монтажними способами.

10 балів – технічне виконання проєкту.

10 балів – вміння аналізувати монтажні методи, які використані для проєктної роботи.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Кількість балів		Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни "Теорія і практика монтажу", 1 семестр

Разом: 90 год., лекції – 10 год., лабораторні заняття – 46 год., самостійна робота – 26 год., 8 год. – модульний контроль.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб				Теорія монтажу. Монтаж звуку. Внутрішньокадровий монтаж		
Кількість балів за модуль	102 б.				102 б.		
Лекції	відвідування – 1 б.				відвідування – 1 б.		
Теми лекцій	Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану – 1б.				Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку – 1 б.		
Теми лабораторних занять		Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану – 2 + 20 б.	Монтаж зображення. Принципи монтажу – 2 + 20 б.	Монтаж зображення. Види монтажу – 2 + 20 б.	Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку – 2 + 20 б.	Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми – 2 + 20 б.	Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери – 2 + 20 б.
Самостійна робота	10 б.				10 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.				Модульна контрольна робота 2 – 25 б.		
Екзамен	max 40 балів						

Тиждень	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Принципи роботи з програмним забезпеченням для монтажу				Монтаж різноманітних форматів медіаконтенту		
Кількість балів за модуль	92 б.				102 б.		
Лекції	відвідування – 2 б.				відвідування – 1 б.		
Теми лекцій	Програми для монтажу та допоміжне програмне забезпечення – 1 б.		Базові принципи корекції кольору – 1 б.		Специфіка монтажу програм телевізійного формату – 1 б.		
Теми лабораторних занять	Програми для монтажу та допоміжне програмне забезпечення – 2 + 20 б.	Інтерфейс та базовий функціонал програмного забезпечення для відеомонтажу – 2 + 20 б.	Базові принципи корекції кольору – 1 + 10 б.		Специфіка монтажу програм телевізійного формату – 2 + 20 б.	Виконання монтажу журналістського проекту – 2 + 20 б.	Виконання монтажу ігрового кіно – 2 + 20 б.
Самостійна робота	10 б.				10 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.				Модульна контрольна робота 2 – 25 б.		
Екзамен	max 40 балів						

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Безклубенко С.Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С.Д. Безклубенко. Київ: «Альтерпрес», 2004. 328 с.
2. Мой, Даніель. Телевізійна журналістика. Практична журналістика / Даніель Мой, Мартін Ордольфф. Друге, повністю перероблене видання. Київ: Академія Української Преси, 2019. 234 с.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. Київ: ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. 448 с.
4. Мащенко, І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа у двох томах. Запоріжжя : Дике Поле, 2006 Т. 2 : Термінологічний словник основних понять і виразів : телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо. 2006. 512 с.

Додаткова

1. Brindle M. The digital filmmaking handbook. London, 2013. 337 p.
2. Goodle A. The video editing handbook. Independently published, 2017. 301 p.
3. Van Hurkman A. Color Correction Handbook: Professional Techniques for Video and Cinema. Peachpit Pr., 2010. 533 p.
4. Гоян В. Екранність телевізійної мови як приклад пропорційної взаємодії візуально-вербальних образів телекомунікації - URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2148>
5. Новітні технології телерадіомовлення: світовий досвід Матеріали наукового колоквиуму Київ, 16 листопада 2011 р. Упорядник В. Гоян. – URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=6>
6. Черняков Б. І. Феноменологічні властивості зображення як категорії культури та журналістикознавства // Наукові записки Інституту журналістики. Т. 20. Київ, 2005.

Інформаційні ресурси

1. Академія Української Преси – URL: <http://www.aup.com.ua/>
2. Державне агентство України з питань кіно – URL: <http://dergkino.gov.ua/>
3. ДетекторМедіа – URL: <http://detector.media/>

4. Інтернет-журнал про авторське кіно «Cineticle» – URL: <http://cineticle.com/>
5. Міністерство цифрової трансформації України – URL: <https://thedigital.gov.ua/>
6. Національна Рада України з питань телебачення і радіомовлення – URL: https://www.nrada.gov.ua/claim_cat/tehnichni-problemy-yakist-sygnalu/
7. Національна спілка кінематографістів України – URL: <http://www.ukrkino.com.ua/home/>
8. Офіційний сайт 1+1 – URL: <https://1plus1.ua/ru/1plus1video>
9. Офіційний сайт ICTV – URL: <https://ictv.ua>
10. Офіційний сайт СТБ – URL: <https://www.stb.ua/>
11. Радіо Свобода – URL: <https://radiosvoboda.org>
12. Телекритика – URL: <http://www.telekritika.ua>